

SŁOWO

„SŁOWO” wstępuje we wszystkie prawa i przejmuję wszelkie obowiązki „Gazety Krajowej”.

Wychodzi codziennie z wyjątkiem dni poświęconych Redakcja i administracja Ad. Mickiewicza 4. Tel. 228. Otwarte od 9 do 3.

Prenumerata miesięczna z dostarczeniem do domu oraz z przesyłką pocztową mk. 1200.

Cena ogłoszeń: Wiersz normalny: pierwszy wiersz 200 mk.; w tekście 400 mk.; za tytułem 160 mk. W numerach świątecznych o 25 procent drożej.

Na sezon szkolny!

KSIĘGARNIA STOWARZYSZENIA NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

WILNO, Królewska 1 i Wileńska 36. ■■■ Oddziały: w Lidzie i Oszmianie

POLECA:

Wszelkie podręczniki dla szkół Wyższych, Średnich i Powszechnych

Skład materiału piśmiennych posiada duży zapas kajetów, bruljonów oraz wszelkich artykułów potrzebnych dla szkół.

Pomoce Szkolne: Mapy, Globusy, Obrazy do nauki poglądowej, przyrządy do fizyki i chemji, Latarnie projekcyjne, Przewrocza.

Na Sezon Szkolny.

2-2

Na sezon szkolny!

DOM BANKOWY

F. WINISKI

WIELKA 67, tel. 336

Przekazy inkaso do wszystkich miast

Dyskonta Rachunki bieżące Kupno walut po cenach najwyższych

WYSTĘP POLSKI, Seta „Lepka”. Występy Konstant. Tatarakiewicza. Dziś i codziennie Jutro pogoda krotechwila w 3 aktach A. Hopwooda. Początek o g. 8.

MAI-MAI

SZUSTOWA

Żądajcie

wszędzie.

Wileński Syndykat Rolniczy

Ul. Zawalna 9.

Kupuje i przyjmuje w komis zboże i udziela na nie zaliczki.

Kwestja Austrii.

Wielokrotnie krytykowano twórców traktatu Wiedeńskiego, wykazując, że nie uwzględnili oni dążeń narodowych wielu narodów, że dzieło ich wywołało szereg przeróbek po kilku wojnach. Powstanie państwa Belgjskiego, zjednoczenie Włoch, zjednoczenie Niemiec — to ważniejsze objawy rozwoju politycznego Europy, objawy, które zmieniły w zasadniczych punktach postanowienia traktatu Wiedeńskiego.

Dążności polskich traktat Wiedeński nie zaspokoił i znalazł się niefortunny kompromis między dążeniami narodu polskiego do niepodległości a interesami mocarstw rozbiorowych.

Zdawało się, że wielka wojna da podstawę nowemu systematowi Europy, który będzie znacznie mniej ulegał przeróbkom, niż traktat Wiedeński, że, słowem, wytworzą się w Europie bardziej ustalone stosunki polityczne, zgodne z dążnościami narodowymi najważniejszych ludów Europy. W okresie wojny państwa koalicyjne zapowiadały, że ich zwycięstwo da urzeczywistnienie zasady narodowej. Pomimo to traktaty narzucone Europie przez mocarstwa stowarzyszone i sprzymierzone są w wielu wypadkach zaprzeczeniem zasad narodowych. Nie na zasadzie narodowej, ale wbrew tej zasadzie stworzono małą Rzeczpospolitą Austriacką, której nie zezwalają połączyć się z Rzeszą niemiecką.

państw winny układać się nie wyłącznie na zasadzie narodowej, ale zasada historyczna i warunki geograficzne winny być też uwzględnione konieczne.

Procesy dziejowe, oparte na pewnym podłożu geograficznym, nie mogą być bezkarnie przerywane, gdyż to prowadzi do niszczenia centrów gospodarczych, będących siłą motorową dla gospodarki światowej i rezultatem tego jest zniszczenie materialnej egzystencji milionów ludzi, powstrzymanie pochodu cywilizacyjnego.

Monarchja Habsburska była monarchją naddunajską. Jej naturalnym podłożem był związek państwowy Austrii z Węgrami. Wiedeń ze względu na swe geograficzne położenie odgrywał rolę cywilizacyjną w ciągu wieków kilkunastu i nie przypadkowo stał się stolicą wielkiego państwa, ale właściwie stworzył wielką monarchję, której znów rozwój potęgował wzrost stolicy.

Wiedeń posiadał przed wojną przeszło 2.000.000 mieszkańców, był stolicą monarchji Austro-Węgierskiej o 51.000.000 ludności; był centrum 30.000.000 państwa Austriackiego. Dziś jest stolicą 6.000.000 państwa, i zawiera 33% jego ludności. Jest to głowa zaciągka i zawiśka na mały korpus polityczny. Utrzymanie instytucji naukowych, artystycznych które historycznie rozwinęły się w Wiedniu i promieniowały na wschód Euro-

Wileński Prywatny Bank Handlowy

Ekzystuje od 1873 r.

I Oddział Miejski

zakatwia wszelkie operacje w zakresie bankowości wchodzące

Tel. 737 ul. Wielka 54 Tel. 737

Czynny od g. 9—2 i od 4—6.

Dom Handlowy W. i E. Szumańskich ul. Mickiewicza № 1.

Poleca na sezon jesienny Angielskie palta męskie. 3-2

py jest dziś niemożliwością finansową. Na małą Rzeczpospolitą Austriacką spadły ciężary po wielkiej monarchji Austro-Węgierskiej, dziedzictwo zaś gospodarcze tej monarchji zostało podzielone. Wiedeń stał się miastem klasycznym między inteligencją.

Wiedeń pozostał miastem przemysłowym, którego wytwórczość była obliczona na inne podstawy polityczne.

Rzeczpospolita Austriacka została obciążona olbrzymią sumą odszkodowań na rzecz koalicyj. Majątek tej republiki znalazł się w zastawie i nie może być podstawą pożyczek państwowych.

Bilans handlowy Rzeczpospolitej Austriackiej w koronach złotych przedstawiał się na rok 1921 jak następuje: przywóz 1.698.000 koron złotych, wywóz 926.000.000 koron złotych, niedobór 722.000.000 koron złotych.

Bilans płatniczy Austrii jest niecieplejszy niż jej bilans handlowy, gdyż Wiedeń ściaga ze wszystkich stron cudzoziemców i jest siedliskiem banków i towarzystw eksportowych, które dziś pośredniczą w wywozie towarów, nie tylko austriackich, na Bałkan. Wywóz bawelniany z Polski idzie na Bałkan przez eksporterów wiedeńskich. Jednak nie może to pokryć deficytów bilansu handlowego Austrii.

Ciężary finansowe zwiększone są przez wymogi polityki społecznej, której rzecznikiem jest bardzo liczna ludność robotnicza wielkiego miasta. W czerwcu została dokonana nowa emisja banknotów w wysokości 220 miliardów koron, wywołana żądaniem socjalistów zapomóg dla bezrobotnych, uchwaloną Parlamentu z dn. 8 czerwca r. b. Deficyty budżetowe z koniecz-

ności pokrywała Austrija emisją koron i jest poza Rosją sowiecką jedynym państwem, którego waluta stoi gorzej niż waluta polska. Dolar amerykański 8 maja równał się 8425 koronom, 13 czerwca — 22.000 koron.

Rzeczpospolita Austriacka okazała się państwem, którego istnienie sprzeciwia się interesom gospodarczym ludności, burzy się więc z powodu drożyzny i wykupywania przez cudzoziemców bogactw Austrii.

Gdzie wyjdzie?

Tradycja przemawia za powrotem dawnej dynastji, która byłaby ogniwem, łączącym Austrię z Węgrami. Lecz przeciwko temu występują państwa Czecho-Słowackie i Jugosławja, wyrosłe na krzywdzie węgierskiej, posiadające znaczny procent ludności o tradycyjnym przywiązaniu do dynastji. Temu rozwiązaniu sprzeciwiają się państwa zjednoczone i stowarzyszone, a przedewszystkiem Włochy, wychodząc z analogicznych pobudek co Czechosłowacja i Jugosławja.

Dążności narodowe prą Austrię do zjednoczenia z Niemcami. Proces zjednoczenia Niemiec był procesem naturalnym, cywilizacyjnie i gospodarczo płodnym. Jest więc naturalną koniecznością jego realizacja.

Według traktatu Wersalskiego może to nastąpić tylko za zgodą Ligi Narodów, to zaś wymaga decyzji jednogłośnej, a taka decyzja nie zostanie wydana, gdyż Francja, obawiająca się wzrostu stosunku sił Niemiec do Francji dla niej niekorzystnego, temu się będzie sprzeciwiała. Temu się też będą sprzeciwiali Czechy, które znajdują się wówczas oskrzydłone granicami Niemiec. Zjednoczenie Niemiec z Austriją niemiecką wzmocni dąż-

ności północnych Czech, Egerlandu, kraju o ogromnej przewadze Niemców liczebnej i gospodarczej, do połączenia się z Niemcami i skieruje energję polityczną Niemiec do realizacji tego celu. Fakt ten jest dla nas dodatni, gdyż energja Niemiec, idąca w tym kierunku, osłabi ich dążności do uzyskania napowrót przyznanej Polsce części Śląska. Interes Polski wymaga nie przeciwstawiania się, a raczej współdziałania z Niemcami do połączenia z Austriją, gdyż w przeciwnym razie Niemcy będą realizowały swe cele przy pomocy Rosji, a kooperacja polityczna rosyjsko-niemiecka jest objawem politycznym dla nas najbardziej niebezpiecznym, prowadzącym wprost do naszej zguby politycznej.

Przy poparciu Anglii oraz Stanów Zjednoczonych, które nie podpisały traktatu Wersalskiego, Niemcy mogą pokojowo osiągnąć zjednoczenie z Austriją.

Rozwiązanie kwestji austriackiej inną drogą nie jest wcale rozwiązaniem. Republika Austriacka, jeżeliby oddana była pod hegemonję państwa Czecho-Słowackiego, rozszalałaby to państwo, które dziś już posiada 27% ludności niemieckiej. Dla nas panowanie Pragi nad Wiedniem jest niewskazane, gdyż Wiedeń przestałby spełniać dzisiejszą swą funkcję dystrybutora obcej produkcji na Bałkanach, funkcji, z której korzystamy.

Oddanie Austrii pod protektorat Włoch jest kombinacją szluzką. Włochy, nieposiadające własnej rudy żelaznej i węgla, rolniczo samoniewystarczające, nie mogłyby zadośćuczynić potrzebom gospodarczym Austrii, a jako innonarodowe ciało polityczne nie mogłyby współdziałać kontynuowaniu życia umysłowego Wiednia. Antagonizm francusko-włoski oraz antagonizm Jugosławia względem Włoch, obawa Czech, że Włochy będą spadkobiercami Austrii na Dunaju, że przez to uzyskają wpływy na Węgrzech i mogą przychylić się do częściowej restytucji Węgier czynią Czechy zdecydowanymi wrogami tej kombinacji.

Kombinacja ta jest dla Polski mniej niepożądaną od kombinacji czeskiej. Ta ostatnia utrwaliłaby korytarz, oddzielający nas od Węgier, gdy pierwsza mogłaby mieć jako swą konsekwencję ustanowienie bezpośredniej granicy polsko-węgierskiej, gdyż musiałaby prowadzić do wciągnięcia Węgier w sferę wpływów Włoch.

Władysław Studnicki.

Wiadomości polityczne.

Zmiana programu pobytu Państwa w Rumuni. Program pobytu Naczelnika Państwa Piłsudskiego został zmieniony. Naczelnik Państwa uda się bezpośrednio do Synaya, omijając Bukareszt i będzie gościem króla Ferdynanda na zamku Polesch, gdzie zabawi trzy dni. (Pat.)

Ustalenie granicy polsko-rosyjskiej. Wczoraj na plenarnym posiedzeniu mieszanej komisji granicznej na wschodzie została ostatecznie uregulowana sprawa politycznego ustalenia granicy między Polską a Republikami Sowieckimi. W drugiej połowie września rozpocznie się ostateczne przekazywanie wyznaczonych granicy władzom administracyjnym. (Pat.)

Nota niemieckiej komisji granicznej. Niemiecki przedstawiciel w komisji granicznej dla ustalenia nowej granicy na G. Śląsku wręczył prezydentowi tejże komisji notę, według której rząd niemiecki nie może udzielić zgody na to, aby linia demarkacyjna w górnośląskim okręgu przemysłowym miała być tylko linią wytyczną. (Pat.)

Bycie nie przez Polskę. Bolszewicka „Ekonomistyczna Żyźń” pisze, że bezpośrednią komunikację z Niemcami Rosja powinna utrzymywać nie za pośrednictwem Polski, lecz przez Litwę, Łotwę i Estonię, gdyż Polska na mocy Traktatu Pokojowego w Rydze może dowolnie normować tranzyt towarów niemieckich. (Wap.)

Troski rządu o poprawę bytu urzędników państwowych. Rząd, doceniając trudne położenie materialne funkcjonariuszów państwowych, dokłada starań, ażeby przyjąć im z pomocą, mimo trudnego położenia skarbu. Poza wszelkimi poborami przyznaniem państwowym przez Radę ministrów z dniami 1 września, opracowuje się nowe przepisy, odnośnie do diet i tantiem dla telefonistów, oraz należyłości godzinnych dla maszynistów i drużyn konduktorskich. Celem wprowadzenia w życie nowej ustawy o uposażeniu z dniem 1 października b. r., rząd zdecydowany jest projekt nowej ustawy po uzgodnieniu go w łonie zainteresowanych resortów i zasięgnięciu opinii związku funkcjonariuszów państwowych, wnieść bezwarunkowo na wrześniową sesję Sejmu. Zgodnie z życzeniem zrzeszeń urzędniczych, rząd zasłagne opinii związków urzędniczych na wspólnie w tym celu zwołanej konferencji z przedstawicielami związku. Termin tej konferencji zostanie związkom zakomunikowany w najbliższych dniach. Niezależnie od prac nad nowym projektem ustawy o uposażeniu, rząd opracowuje

projekt rewizji pasów drożynianych na wypadek gdyby Sejm dla przeszkód natury technicznej nie był w możności wymienionego projektu na sesji wrześniowej uchwalił, lub gdyby wrazie uchwalenia projektu, rząd nie był w stanie z powodu przeszkód tej samej natury, nową ustawę w dniu 1-go października w życie wprowadzić. Rząd opracował już również rozporządzenie wykonawcze do ustawy z dnia 5 sierpnia 1922 roku o podwyższeniu dodatku za wysługę lat, w myśl której to ustawy począwszy od 1 października b. r., dodatek ten zwiększy się 11,33 razy w stosunku do obecnej wysokości tego dodatku. Celem przyjęcia z pomocą funkcjonariuszom niższych stopni obarczonych rodzinami w wypadkach zasługujących na uwzględnienie ministerstwo skarbu już w miesiącu bieżącym będzie uwzględniało należycie umotywowane podania tych funkcjonariuszów o udzielenie zaliczek w wysokości trzymiesięcznych poborów. (Pat.)

Napaść litewska przedmiotem obrad Komisji 5-ciu. Komisja pięciu rozpatrzy napaść litewską i sprawę umieszczenia jej na porządku dziennym posiedzeń Rady Ligi Narodów. Oczekiwany jest przyjazd członka Komisji Ericha. Skargi niemieckie rozpatrzy w piątek Rada Ligi Narodów. (A. W.)

Sprawa mniejszości narodowych na posiedzeniu Ligi Narodów. Podczas dyskusji na posiedzeniu Ligi Narodów przedstawiciel Afryki Południowej p. Murray poruszył sprawę mniejszości narodowych. P. Murray wyraził wątpliwość zachowania praw obywatelskich Żydów narówni z innymi obywatelami, jeżeli nie będą oni zachowywali ustaw kraju, w którym żyją. (A. W.)

Przyznanie Gdańskowi stoczni. „Kurjer Poranny” pisze, że przyznanie Gdańskowi stoczni wywołuje w Genewie przykre wrażenie swoją niesprawiedliwością w stosunku do Polski. Uchwały mają tę tajemnicę. Podobno stocznie gdańskie finansuje spółka międzynarodowej finansjery. (A. W.)

Projekty pomocy Austrji. Wyjazd kanclerza Sejla wywołał wielkie wrażenie. Podobno istnieją dwa projekty udzielenia pomocy Austrji, jeden przedstawiony przez Małą Entente, drugi przez rząd Włoski. (A. W.)

Warunki zawieszenia broni stawiane przez Turcję. Przedstawiciel rządu Angory w Rzymie udzielił wywiadu współpracownikowi „Trybuny”, wyrażając zdanie, że nawet w pełni rozwoju zwycięskich działań wojskowych Turcja gotowa jest podjąć rokowania

w celu zaprzestania wrogich działań, poprzednio jednak musiałyby być przyjęte następujące warunki: 1) ewakuacja przez greków Azji Mniejszej, 2) przywrócenie niezawisłości Turcji w granicach narodowych, 3) zwrot Turcji części Tracji, położonej na południowy zachód od Marycy wraz z miastem Adrianopolem. *

Francja dąży do zawarcia zawieszenia broni między Turcją a Grecją. Rząd francuski odpowiedział na notę angielską, dotyczącą możliwości podjęcia kroków mających na celu zawieszenie broni między Grecją i Turcją. Pośpiech Francji w sprawie udzielenia Anglii odpowiedzi pozwala czynić pomyślnie wróżby co do porozumienia obu wymienionych rządów. (Pat.)

Zmiany w dowództwie wojsk greckich. Rząd dokonał zmian na stanowisku komendanta naczelnego wojsk w Azji Mniejszej, mianując na stanowisko to Trikupisa. Równocześnie ma być dokonana rekonstrukcja byłego sztabu generalnego wojsk Azji Mniejszej pod dowództwem Pailisa. (Pat.)

Zaproszenie 12 ekonomistów francuskich przez Sowiety. Rząd Sowiętów zaprosił do Moskwy 12 przedstawicieli francuskich banków i większego przemysłu celem zbadania położenia gospodarczego kraju. Zaproszenie zostało przyjęte. (Pat.)

Sprawa przywłaszczenia 10 f. złota przez dyktarza litewskiego. Były minister spraw zagranicznych ks. dr. Purickis w liście ogłoszonym w „Tevynes Balsas” prosi prof. Woldemarasa, aby mu wskazał nazwisko tego zaufanego, który otrzymał dla Purickisa z Moskwy 10 funtów złota. Złoto to, według oświadczenia Purickisa, nie było przeznaczone dla niego, lecz chce ono wiedzieć, kto skorzystał z tej przysięgi i zagarnął dla siebie. (W.A.P.)

Likwidacja Lotewskiego Biura Ekonomicznego. Wskutek odmowy zawarcia przez Rosję nowych traktatów handlowych z państwami Bałtyckimi, rząd lotewski postanowił zlikwidować Biuro Ekonomiczne i zaproponował odpowiednim rządów t. j. Rosji, Estonji, Finlandji i Litwie odwołanie swych przedstawicieli. (W.A.P.)

Dookoła wyborów.

Zgromadzenia przedwyborcze. Jak się dowiadujemy z miarodajnego źródła, przepisy dotyczące zgromadzeń przedwyborczych nie obowiązują w stosunku do innych zebrań, nie mających związku z wyborami do Sejmu i Senatu (odczyty, zjazdy organizacyj społecznych i t. d.). Dla tej kategorii zebrań obowiązują zwykle

przepisy, wydane w tej mierze w swoim czasie przez władze administracyjne. (A. W.)

Unieważnienie wyborów.

Starosta powiatu Wileńsko-Trockiego unieważnił wybory członków Komisji Obwodowej w gminie Szumskiej, jako przeprowadzone nieformalnie. Wybory te zostały przeprowadzone jawnie, nie kartkami i głosowały osoby do tego nie uprawnione. Przewodniczący Komisji Okręgowej zamianował tymczasowo członków Komisji Obwodowej w Szumsku, do czasu przeprowadzenia nowych wyborów do Rady gminnej. (Wap.)

Zebanie przewodniczących Komisji Obwodowych.

Wobec nieobecności niektórych przewodniczących Komisji Obwodowych koniecznym jest, aby zamiast nich na zebranie w Magistracie, które ma się odbyć 8-go i 9-go godz. 4 i pół ppół., przybyli ich zastępcy. (Wap.)

Nowy przewodniczący Komisji Obwodowej.

Wobec śmierci przewodniczącego Komisji Obwodowej Nr. 52 w Wilnie, przewodniczącym Komisji Obwodowej Nr. 52 został mianowany p. W. Jastrzębski, zastępcą zaś jak dotąd pozostał p. Pawłowicz. (Wap.)

Z powodu tego, że fabryczny skład obuwia „Express” (1-a Portowa 5) zostaje w dniu 10 września przeniesiony obok, pod Nr 7, obuwie po cenach niskich będzie sprzedawane tylko do dnia 10 września.

Z Wolnego Miasta Gdańska.

Mianowanie zastępcy Kom. Plucińskiego.

GDANSK. (Pat.). Z powodu dłuższej niobecności komisarza Plucińskiego rząd polski zamianował jako zastępcę z całym zakresem działania p. Daniela Kęszyckiego, który objął wczoraj urzędowanie.

Przybycie eskadry wojennej polskiej do Gdańska.

GDANSK. 5-IX. (A. W.) W związku z przybyciem eskadry angielskiej 6 b. m. przybywa do Gdańska w pełnym składzie eskadra wojenna polska.

Dworzec gdański pod zarządem polskim.

GDANSK. 5-IX. (A. W.) W związku z przejściem dworca gdańskiego pod zarząd polski została rozwiązana umowa berlińska z firmą księgarską, pod zarządem której znajdowała się księgarnia dworcowa. Obecnie księgarnia przeszła pod zarząd polskiej spółki księgarskiej. Senat gdański widzi w tym fakcie usiłowanie „polonizacji”, i żąda od Komisarza Ligi

Unja międzyparlamentarna.

P. Bronisław Krzyżanowski, poseł na Sejm, udzielił swym znajomym na prywatnym zebraniu dużo ciekawych informacji o Unji międzyparlamentarnej, której ostatnie posiedzenie odbyło się niedawno w Wiedniu. Pan Krzyżanowski wyjaśnił, iż parlamenty zagraniczne ogromnie poważnie traktują sprawę tej Unji i wysyłają do niej najwybitniejszych swych przedstawicieli; na ostatnim zebraniu w Wiedniu brało udział kilku marszałków parlamentu. Również działalnością tej Unji bardzo się interesuje Liga Narodów, która swą pracą uważa za równoległą do roboty Unji międzyparlamentarnej.

Z Polaków obecnych było tylko pięciu posłów: w tem dwóch z Wilna: mecenas Krzyżanowski i ks. Olszański. Nie zabierali oni głosu. Z przeciwniej strony także nie atakowano Polaków. Starania Ukraińców, aby został odczytany referat zwrócony przeciwko Polsce, spełzły na niczym. Podczas posiedzeń Unji miejsce miał przykry incydent, gdyż jeden z socjalistów niemieckich wystąpił w sposób bardzo ostry i nietaktowny przeciw Węgrom, — za co usłyszał również ostrą, lecz wspaniale wypowiedzianą odprawę ze strony wybitnego Węgry, hr. Apponyi'ego.

Wazyszy członkowie międzyparlamentarnej Unji zostali zaproszeni do Węgry, do Budapesztu. Nie pojechali socjaliści. Nie pojechali nieprzyjaciele Węgry, np. Cześci. Polacy pojechali wszyscy. Węgry przyjęli swych gości w sposób nadzwyczaj uprzejmy, szczególnie interesowali się Polakami, wobec których podkreślali łączność dawnych swych tradycji.

Narodów anulowania decyzji Dyrekcji Kolejowej i przywrócenia zarządu księgarni firmie berlińskiej.

Zakończenie narad polsko-niemieckich.

WARSZAWA. (Pat.). Dnia 31 sierpnia zakończono w Gdańsku polsko-niemieckie narady nad uregulowaniem sąsiedzkiego ruchu kolejowego. Ponieważ traktat handlowy polsko-niemiecki przyjdzie do skutku dopiero później, przeto uregulowanie ruchu nastąpiło narazie w sposób prowizoryczny. Obecna umowa ożywi znacznie stosunki gospodarcze oraz wprowadzi ułatwienia dla podróżujących.

Odczyty prasy niemieckiej o fakcie pobicia marynarzy francuskich.

GDANSK. 5-IX. (A. W.) Prasa niemiecka usiłuje w dalszym ciągu przedstawiciele z dnia 2 b. m. jako nic nieznaczącą bójkę, przyczem obrzuca marynarzy francuskich obelgami.

Muzyka w Wilnie.

Zapowiedź drugiego w tym sezonie koncertu w kościele ewangelickim wywołała jeszcze większe zainteresowanie publiczności, żadnej muzyki w wielkim stylu, i zgromadziła spory zastęp słuchaczy. Można się tylko cieszyć, że koncerty te dają sposobność poznania lub przypomnienia sobie arcydzieł muzycznych, które inaczej byłyby tutaj zupełnie nieznaną szerszej publiczności, a znajomość których może tylko podnieść skalę naszego umuzykalnienia i korzystnie wpłynąć na wykształcenie gustu. Jak się też i należało, rozpoczęto bogaty—może trochę za długi—program jednym z najwspanialszych arcydzieł muzyki organowej, nieśmiertelną „Fantazją i fugą” g-moll J. S. Bacha, szczególnie dobrze znaną światu muzycznemu z genialnego układu fortepjanowego Liszta. Organista p. von Kymmel wykonał ją z całą

znajomością środków technicznych, jakie daje mu instrument, który miał do użytku, jako też z wielkim zrozumieniem właściwości stylowych. Szczególne podkreślenie należy się wykonaniu bardzo wyraźnemu fugi, w której wszelkie przeprowadzenia tematu występowały bardzo plastycznie.

Na zupełne uznanie zasłużyła harfistka pani Bronisława Markowska za artystyczne i wyraziste odegranie „Ballady” Poesniza. Salonowo-wirtuozowski charakter tej — pozatem bardzo wdzięcznej — kompozycji źle się dostrajał do reszty programu i szkodził jego zupełnej jednolitości, wnosł jednak dla wielu słuchaczy bardzo pożądaną urozmaicenie i z tego względu można się z tem małym uchybieniem pogodzić. Wobec tego, że sonata Mendelssohna Bartholdy jest więcej znaną, a koncert zbyt ciężko się przeciągał, można było wykonanie tej ładnej kompozycji odroczyć do przyszłego koncertu.

Dobrze już tutaj znany skrzypek p. H. Solomonow wykonał

pięknym towarem i technicznie bez zarzutu słynną „Arję” i „Koncert” c-dur J. S. Bacha, wykazując wiele uczucia i szlachetności w ujęciu. Zdziwiło nas jednak, że muzyk tak wytrawny zawieł wniósł rubata i cieniowania nowożytnego w „Arję”, pozbawiając ją częściowo właściwej jej monumentalności, przestreganej przez innych wykonawców, uczniów znakomitego Joachima.

Niezmiernie ciekawym było zakończenie koncertu na organy i orkiestrę Rheinbergera, mało u nas znanego kompozytora monachijskiego. Nie był to twórca genialny i wprowadzający muzykę na nowe drogi, lecz, obdarzony pięknym talentem i wielką erudycją, napisał dużo dzieł bardzo wartościowych w duchu Mendelssohna i Schumanna. Wykonany tutaj koncert przez pana von Kymmela z towarzyszeniem orkiestry, pod batutą p. Bierdajewa, zawiera dużo piękności w melodyjnych tematach, zainteresowuje wyborem opracowaniem i, bardzo efektywnie in-

strumentowany, podobał się ogólnie. Można by życzyć, aby dzieło to było — przy pierwszej sposobności — powtórzone i niejednokrotnie grywane. Powodzenie będzie zapewnione.

Tydzień ubiegły przyniósł też dwa koncerty na zakończenie sezonu letniego w ogrodzie po-Bernardyńskim. Trzeci chłodna chętna pogoda była chyba powodem, że się publiczność nie tak licznie zbierała, jak to się widywało często w ciągu lata.

Oba wieczory przyniosły całą wiązkę najulubieńszych utworów, wykonanych w tym sezonie i dało możność stwierdzić ponownie: jakie widoczne postępy zrobiła orkiestra, sumiennie pracując pod kierunkiem tak starannego i uzdolnionego kapelmistrza.

Z niesłabnącym animuszem prowadził pan Bierdajew swą drużynę do ostatniej chwili. Naszczególnie wyróżnienie zasłużyły w czasie koncertów połączonych i były gorąco oklaskiwane: „Bajka” Maniuszki, uvertura z „Tannhäu-

sera”, symfonia „patetyczna” Czajkowskiego, szczególnie trzecia jej część, wyborne zagrana. Raz jeszcze pożegnał publiczność koncertmistrz p. Siekierka bardzo udatnym wykonaniem „Serenade melancholique” Czajkowskiego, zdobywając szczerą poklask i podarek kwiatowy.

Na zakończenie zagrano nadspodziewanie dobrze, znane ze swych trudności, „Caprice espagnol” Rimski-Korsakowa, gdzie prawie każda grupa instrumentów ma do wykonania solą najzupełniej wirtuozowskie, które się tym razem — prawie bez wyjątku — dobrze udawały. Rezochoceai tem wykonawcy grali z ręką werwą, a końcówą „stretta” zelektryzowali publiczność, która gromkimi oklaskami wyrażała swoje zadowolenie i wielokrotnym entuzjastycznym wyzywaniem pożegnała p. Bierdajewa, dziękując mu za tyle miłych wrażeń estetycznych.

KALENDARZYS.

Dziś:—Narodzenie N. M. P.

Jutro:—Sergiusza P. W. Gorgonjusza.

Wschód słońca 5,21.

Zachód „ : 6,35.

OBOWIĄZKI KRAJOWE.

Pełnia gada. 9 m. 47 rano.

TEATRY:

Teatr Polski: „Jutro pogoda”.

WILEŃSKA.

+ Święto N. Maryi P. W piątek z racji przypadającego święta Narodzenia N. Marji P. w kościele Ostrobramskim odprawione zostaną uroczyste nabożeństwa z wystawieniem Najświętszego Sakramentu. Na ten dzień Stolica Apostolska udzieliła odpustu wiernym, którzy po odbyciu spowiedzi i przyjęciu komunji św. odwiedzą kościół.

— Przyjazd Gen. Hallera. Dnia 7 września przybył do Wilna Inspektor artylerji gen. Józef Haller. Na dworcu kolejowym powitali gen. Hallera przedstawiciele władz wojskowych oraz kompanja harcercza i oddział artylerji.

— Likwidacja strajku. Strajk robotników miejskich został zlikwidowany. Komisja Finansowa Magistratu uchwaliła wystąpienie na plenum Rady Miejskiej z wnioskiem o przyznanie robotnikom niestałym placę w wysokości odpowiadającej placom robotników etatowych. Wobec tego dn. 6 b.m. wieczorem została uruchomiona elektrownia i wodociągi. (A. W.)

— Przed przyjazdem Komisji Ligi Narodów. Ludność pasa neutralnego w gm. Trackiej przygotowuje się do złożenia obszer-

nego memoriału Komisji Ligi Narodów, która w najbliższym czasie przybyć ma do Wilna. Memoriał będzie obejmował wykaz części tych krzywd, jakie poniosła ludność pasa neutralnego w związku z represjami litewskimi. (A. W.)

— Wizytacja parafji. J. E. ks. biskup Matulewicz udaje się na wizytację parafji w pow. Trockim. Wizytacja potrwa 3 dni. (A. W.)

— Dzień Akademika na prowincji. Dnia 3 b. m. odbyło się w Lidzie walne zebranie Związku Ziemiaków pow. Lidzkiego, na którym wice-prezes Związku p. Julian Łaskowicz i Delegat Bratniej Pomocy U. S. B. na pow. Lidzki, Wołkowyski i Grodzieński p. K. Leczycki referowali sprawę „Dnia Akademickiego”. Zebranie jednomyślnie uchwaliło jaknajbardziej poparcie, poczem zadeklarowano doraznie szereg składek na ogólną sumę około 4 miliona mk., jako też znaczne ofiary w naturze (zboże i drzewo opałowe). Zebranie wyłoniło stały Komitet Pomocy, który zaimuje się przedewszystkiem organizacją imprez dochodowych. Akcja ta, napotykać będzie jednocześnie żywe zainteresowanie w pow. Wołkowyskim i Grodzieńskim. (A. W.)

— Wyjazd delegata Rządu. W czwartek dnia 7 września wyjechał do Suwałk na zjazd p. Roman. Jednocześnie wyjechali na tenże zjazd Kurator Wileńskiego Okręgu Szkolnego p. Gąsiorowski, oraz dr. Szukiewicz, naczelny lekarz Wileńskiej Dyrekcji Kolejowej. (A. W.)

— Podział gmachów państwowych. W związku z podzia-

łem gmachów Państwowych pomiędzy urzędy publiczne przybyli do Wilna: Wizytator p. Stypiński, jako delegat. Min. W. R. i O. P. i inż. Kozłowski jako delegat Min. Robót Publicznych. (A. W.)

— Wyjazd. Prezes Okręgowej Komisji Wyborczej p. Dmochowski udaje się do Warszawy, celem ustalenia etatów na sekretarzy obwodowych Komisji Wyborczych. (A. W.)

— Zakaz sprzedaży alkoholu. Z dniem 9-go b. m. wchodzi w życie w Wileńszczyźnie ustawa o ograniczeniu użycia alkoholu w soboty od godz. 3-ciej po poł. i w dniach świątecznych i niedzielnych do godz. 10-tej rano w poniedziałki i dni poświęczone. (W. R. P.)

— Ujęcie bandyty. Policja śledcza pow. Lidzkiego ujęła poszukiwanego od dawna herolda bandy i zabójcę wielu osób Brykacza. Pojmanie odbyło się bez ofiar w ludziach. (A. W.)

— Napad na pociąg. W sobotę 2 września r. b. na szlaku Lida Budy nieznanymi bandyci dokonali napadu na pociąg, w rezultacie czego został rozbity i ograbiony wagon z cukrem. (A. W.)

— Egzamina w IV gimnazjum im. Słowackiego. Dyrekcja IV Państwowego Gimnazjum Męskiego imienia Słowackiego w Wilnie zawiadamia, że podania o przyjęcie można składać w kancelarji szkoły (Mała Pochulanka 11) w godzinach popołudniowych (od 4 do 7) do 9 września włącznie. Egzamina rozpoczną się dn. 12 września o g. 4 po południu według rozkładu, który będzie wywieszony w gmachu szkoły dn. 11 września.

— Nagłe walne zebranie członków Związku Lokatorów m. Wilna. W niedzielę 10-go września o godz. 6 i pół wieczór w Sali Miejskiej odbędzie się nagłe walne zebranie członków Związku Lokatorów m. Wilna. Przybędzie wszystkich członków niezbędne.

— Wielka zabawa w ogrodzie Bernardyńskim. W piątek, 8 września Klub sportowy 19 Papu zarządza w ogrodzie Bernardyńskim Wielką Zabawę Ogrodową z bogatym i wielce urozmaiconym programem, na który się złożą 1) „Bi-Ba-Bo” wielki kabaret artystyczny z udziałem artystów teatrów Wileńskich p. p. Zonera, Pyzalskiego, Kijowskiego, Wołjki, Kurnakowicza, Janeckiego, p. p. Muszyńskiej, Wołjkowej i innych. 2) Loteria fantowa (co 4-ty los wygrywa). 3) Tańce w gmachu Teatru letniego. Cukiernia i restauracja na miejscu. Orkiestry wojskowe. Początek o godz. 3-ej po poł. Bilety na kabaret są do nabycia w cukierni B. Sztralla i w „Switeziance”. Wstęp do ogrodu 200 mk. dla żołnierzy i dzieci 150 marek.

— Sprostowanie. We wczorajszym numerze naszego pisma w artykule St. Wierzyńskiego na 4-ej szpalce w 8-ym wierszu od góry wydrukowano mylnie nazwisko autora „Bajek”, którym jest Władysław Moykowski.

TEATRY I MUZYKA.

Komunikat Teatru Polskiego. Dziś wystawiona zostanie po raz drugi głośna komedia Hopwooda „Jutro pogoda”. Sztuka ta, obfitująca w sceny pełne humoru i zabawnych sytuacji, daje pole do popisu świetnemu artyście

Konstantemu Tatkiewiczowi, który z roli Billy tworzy prawdziwy majstersztyk gry aktorskiej. Resztę obsady stanowią Bohdańska, Hirszówna, Wywicz, Kijowski, Kurnakowicz i Przebiński. W przygotowaniu „Kobietka która za-bili” Garricka.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

W WILNIE.

— Opór policji. Policja 4-go kom. zatrzymała Jana Urbanowicza, który awanturował się na ulicy. Przy zatrzymaniu ów osobnik stawiał opór policji.

— Ujęcie złodziei. Policja 11-go kom. zatrzymała Kowalewskiego (Nowogrodzka 107), Hryszkiewicza (Klonowa 7) i Wiczkiewicza (Włodzimierska 23), którzy popełnili kradzież naczyn z wagonu na dworcu kolejowym w Wilnie.

— Wyrzucie tajnej fabryki mydła. Policja wykryła w domu № 32 przy ul. 2-ej Radańskiej tajną fabrykę mydła. Właściciele fabryki Eljasz Kac i Ben-cjan-Ahnik zostali zatrzymani.

— Miljardowa kradzież. Inżynierowi Wil. Dyr. Kolejowej Feliksowi Mikusińskiemu (ul. Piusadkiego 29) z wagonu na st. Wilno skradziono starą włoską skrzypkę, pochodzącą z 1716 r., wartość 1 miliard 350 mil. mk. oraz bieliznę na sumę 260 t. mk. Poszukiwaniem tak cennego instrumentu muzycznego zajęła się starannie policja i urząd śledczy.

GIEŁDA

GDANSK. (Pat). Marka polska 17,73—17,50, przekaz na Warszawę 17,26,5.
GDANSK. (Pat). (Giełda zbożowa): żyto 1900, pszenica 2500. Jęczmień — 1600. Tendencja słaba.
ZURYCH. (Pat). Notowania końcowe na Warszawę 0,065.

Według notowań urzędowych Wileńskiej Giełdy Pieniężnej dnia 7 września 1922 r.

Waluta	Ządano	Poszukiwano
Dolary	7145	7105
Czeki na Londyn	32250	31950
100 rb. złotem	380000	327000
Akcje W. B. Z.	12400	12100

HJALMAR SÖDERBERG.

Gracze.

(Spelarna).

Z oryginału szwedzkiego przełożył KONSTANTY BUKOWSKI.

(Prawo przedruku zastrzega się).

2)

Znane jego niepowodzenie zgłotowało mu serdeczne przyjęcie ze strony młodych ludzi, a staremu bankierowi zabłysły życzliwie oczy, gdy Glas wszedł do gry.

Przegrywał jak zwykle, lecz nadrabiał miną.

— Niepowodzenie na początku gry wychodzi czasem na dobre, pomyślał.

Inni przegrywali również, za wyjątkiem pewnego młodego człowieka, bardzo przystojnego i bladego, jak figura woskowa z panoptikum. Ciągłe wygrywał. Długie jego powieki stały się spuszczane. Oczy miał nawpół przymknięte, tylko przez małą szparkę przeciekało się spojrzenie na karty i na coraz to zwiększający się przed nim stos marek, banknotów złotych monet. Wszystko bowiem doń płynęło. Miał już wszystkie marki; musiano kupować od niego, gdy

ich potrzebowano. Glas badał twarz szczęśliwego gracza; czyżby nie odczuwał żadnego leku lub wstydu, wobec takiego niebываłego powodzenia? Twarz jego była nieruchoma jak u śpiącego. Raz tylko, kiedy jakby w rozrządzeniu wziął do ręki złotą monetę i oglądał ją, prześlizgnął się ponad jego zbyt czerwonymi wargami cień bardzo sztywnego uśmiechu i przypomniał w danym momencie damę kierową.

Przy stoliku panowała cisza niezwykła. Stary bankier nie należał już do gry; siedział ze skrzyżowanymi ramionami, a twarz i cała jego postać skurczyły się. Lecz oczy żyły jeszcze i spozierały sarkastycznie na Glasę, kiedy lśniący gracz, ponury mężczyzna z wyrazistym profilem, powstał i oddalił się w kierunku wejścia. Glas zrozumiał co oczy mówiły: mężczyzna z wyrazistym profilem poszedł pokonferować ze służącym—kapitałistą.

Glas był jedynym, co jeszcze wytrzymał walkę z woskową twarzą. I głównie dodawało mu otuchy to, iż inni więcej przegrali od niego i, że w ostatnich minutach odegrał część przegranej. Miał dwa razy z rzędu cztery damy, a oto teraz przyszły one znowu po raz trzeci, wszystkie cztery! Wygrał, wygrał znowu. Stos jego

rósł: od przeciwnika wędrowały doń banknoty i złote monety. Twarz woskowa była równie nieruchoma, jedynie nieco częściej powracał sztywny uśmiech i wkrótce pozostał na jego wargach.

— Musi to być bogaty chłopiec, pomyślał Glas. Niechże ja też wygram, potrafię użyć pieniędzy równie dobrze jak on. Ale co to jest! Cztery damy, teraz znowu...

— Tak szczególnej gry nigdy jeszcze nie widziałem, rzekł rozkładając je na stoliku i zgarnął wygraną.

Widze zebrali się dokoła. Zewsząd spozierały wytrzeszczone oczy na cztery damy, które obojętne na wszystkie wachwały swe stylizowane kwiaty. Mężczyzna z twarzą woskową sztywnie odpowiadał na sztywne ich uśmiechy.

— Tak, rzekł wreszcie, poker jest grą bardzo osobliwą.

— Czy jest to właściwie gra inteligentna, zapytał ktoś ze stojących dokoła, czy też hazard?

— Stary bankier odpowiedział: — Jest to gra inteligentna, o ile się wygrywa, lecz gdy się przegrywa, jest to gruby hazard.

Twarz woskowa skinęła potwierdzająco. Na stoliku przed nim było pu-sto. Przegrał całą swoją wygraną. Spojrzał na zegarek.

Nie ma jeszcze dwunastej,

rzekł. Czy pan się zgadza na przedłużenie gry jeszcze o pół godziny?

Głos jego brzmiał nieco sucho. — Zapomina, żeśmy ze sobą na „ty”, pomyślał Glas. Więc jednak był w naprężeniu.

Glas miał właściwie ochotę przerwać grę. Nie chciał utracić swej wygranej, ale też nie chciał wygrać więcej. We wszystkim musi być umiarkowanie. Lecz, nie wypadało wżak odmawiać rewanzu. Ukrył niezadowolony, bardzo wyraźne, rozmyślnie ziewnięcie i rozpoczął grę na nowo. Pekazał swoje karty — miał znowu cztery damy. Przeszło go drgnienie i nagle opanowała pewność, że dama, którą kochał, w tej chwili zdradzała, ponieważ po raz pierwszy w życiu miał w grze takie nienaturalne powodzenie. Lecz był niemi zupełnie oczarowany i podczas gdy mu się zdało, że widzi ukochaną w objęciach innego i aczkolwiek widzenie to miało tą samą, bolesną, trującą wyrazistość, co widok damy kierowej i waleta pikowego na zielonym suknie, ani na chwilę nie stracił gry z oczu; z zadanej, choćby najmniej sprzyjającej okoliczności, nie ośmięszkał skorzystać — powodzenie zastrzelało spojrzenie, gra jego wydawała mu się wprost genialną, bezustannie wygrywał. I wbrew

swej woli podniecał się zgraniając te wszystkie pieniądze, które ten drugi nieustrudzenie wyjmował ze swego pugilaresu oraz portmonetki i z niedbalym gestem doń przesuwiał. Nigdy nie przypuszczał, że gra dosięgnie takich sum. Przyszły mu na myśl interesy. Miał masę akcji kopalnianych zastawionych w banku, a za kilka tygodni przypadał termin wykupienia i musiałby je może sprzedać ze stratą. Dzięki wygranej mógł akcje zatrzymać, zyskać na czasie, uniknąć strat i świetnie robić interesy... Cztery damy!

Było to poraż ostatni. Woskowa figura naprzeciwko niego, znowu zebrała karty, jakgdyby dawać zamierzała, ale napowrót je złożyła. W pokoju panowała cisza grobowa.

Nieszczęśliwy gracz nie unosił powiek, a twarz jego czyniła wrażenie śpiącej, podczas gdy Glas powoli wkładał banknoty do swego pugilaresu, zgarniał złote monety i chował je do kieszeni spodni.

Cisza była przyniatająca. — Widocznie padał deszcz? zauważył Glas.

— Tak, odparł jego partner, zdaje się, że padał.

(Dok. nast.).

OGŁOSZENIE.

Zarząd Okręgowy Lasów Państwowych w Wilnie niniejszem podaje do wiadomości publicznej, że dnia 20-go września r. b. o godz. 12-tej w poł. odbędzie się ustna licytacja z pomocą deklaracji opeczłowanych licytacja na przedmiot sprzedaży kory świerkowej w ilości około 15.000 pudów, znajdujące się:

- 1) w Łabęńskim nadleśnictwie, w Antolecko-Labonarskim obrębie w kw. 82, 89, 90, 95 w ilości około 500 pudów.
- 2) w Święciańskim nadleśnictwie, Sudackim obrębie, w kw. 11, 18 i 23 około 600 pudów.
- 3) w Trockim nadleśnictwie, w obrębie Landwarowskim w kw. 9 i 11 około 500 pudów; w Trockim obrębie w kw. 9 około 170 pudów i obrębie Rykontskim kw. 3 około 900 p.
- 4) w Niemenczyńskim nadleśnictwie, Rubinkowskim obrębie w kw. 61 i 45 około 2500 pudów.
- 5) w Podbródzkim nadleśnictwie, Bujwidzkim obrębie w kw. 4 około 800 pudów.
- 6) w Rudnickim nadleśnictwie, w kw. 22 i 21 (w rejonie maj. Taraszyszek) około 3.500 pudów.
- 7) w Olkenickim nadleśnictwie, Rudziskim obrębie, w kw. 24 i 25 około 900 pudów.

Licytacja odbędzie się w lokalu Zarządu Okręgowego Lasów Państwowych w Wilnie (ul. W. Pochulanka № 24). Blizsze szczegóły oraz warunki licytacyjne osoby zainteresowane otrzymać mogą pod powyższym adresem (pokój № 5) zaczynając od dnia 7-go września r. b. codziennie od 9 do 3 godziny.

Naczelnik

Zarządu Okręgowego Lasów Państwowych

w Wilnie.

Potrzebna zdolna krawcowa

odpowiednia na prowadzenie pracowni jako współniczka bez kapitału do chrześcijańsk. pracowni w poln. ruchu. Warunki na miejscu. Zgłosz. do biura ogłosz. S. Jutana, Niemiecka 4, tel. 22.

Zgub. pasport polski Mikolaja Usaczowa (Nowe Zabud.) ul. Swierkowa 28 Uniew. się.

Eleganckie mieszkanie

do wynajęcia z 6-ciu odremontowanych pokoi z wygodami. Informacje: Witoldowa № 7, m. 1 — od godz. 3-ej do 6-ej wiecz.

Dwuch studentów

udziela lekcji w zakresie szkoły średniej, zarówno uczniom, jak i osobom dorosłym. Bakszta 7, m. 8 od godz. 3—4.

Do wynajęcia 2 pokoje umeblowane z elektr., oraz 1 za korepetycję. Adres w Administracji „Słowa”.

Dwa DOME drewniane do sprzedania, ul. W. Świętych 21—34.

Skutkiem przedwczesnego umieszczenia ogłoszenia

„RODACY KTO Z WAS CHCE PRĘDKO ZAROBIĆ CZYTAJCIE”

Osoby zainteresowane nie otrzymały potrzebnych informacji. Obecnie w sprawie potrzebnych pieniędzy do polskiego przedsiębiorstwa na udziały po 500.000 mk. prosimy zgłaszać się tylko do p. Tadeusza Czechowicza ul. Mickiewicza, 33-B (gdzie apteka Jundziła), mieszk. 4, ściśle w godzinach 10—12 i 4—6 w dni powszednie od poniedziałku, dn. 4 września, w ciągu tygodnia.

Udziałów pozostała ograniczona ilość. Ostatni dzień zapisów — sobota 9-go września r. b.

B I L A N S

WILEŃSKIEGO PRYWATNEGO BANKU HANDLOWEGO

na 31-go sierpnia 1922 r.

AKTYWA

K a s a	41.978.668	—
Rachunek bieżący w P. K. K. P.	52.376.528	—
Monety zagraniczne	752.642	—
Papiery procentowe własne	1.027.893	—
Skup kuponów	11.687	—
Skup weksli	120.129.056	—
Pożyczki terminowe	156.563	—
Pożyczki bezterminowe on call zabezpieczone:		
1) papierami publicznymi	8.803.475	—
2) weksłami	203.804.104	25
3) towarami	15.495.735	—
4) innymi wartościami	29.393.960	25
Papiery procentowe kapitału zapasowego	5.753.540	—
Korespondenci Loro:		
krajowi	121.411.088	—
zagraniczni	248.270	—
Korespondenci Nostro:		
krajowi	2.513.556	74
zagraniczni	22.527	—
Należności od Banków rosyjskich	3.392.986	—
Oddziały n/Banku	61.477.301	09
Aktywa przedwojenne w likwidacji	29.868.107	—
Koszty Handlowe	44.349.910	46
„ organizacyjne	181.645	—
Ruchomości	1	—
Nieruchomości	5.000.000	—
Wydatki zwrotne	1.562.944	75
Sumy przechodnie	12.858.457	—
Procenty i prowizje wypłacone	8.066.873	03
Udziały konsorcjalne	17.848.350	—
	788.485.868	32
Inkaso	112.419.063	—
„ u korespondentów	7.028.840	—
Dowody do zwrotu	52.141	—
Depozyty	54.161.078	—
Zastawy	456.019.744	—
Różni za nasze depozyty	17.250.000	—
„ „ depozyty obcych	216.000	—
„ „ gwarancje wydane	204.675.000	—
	851.821.866	—

PASYWA

Kapitał zakładowy	40.500.000	—
„ zapasowy	15.749.451	—
„ rezerwowo	1.896.755	—
Wkłady:		
a) terminowe	114.559.003	25
b) czekowe	243.796.770	—
Redyskonto	358.355.773	25
	57.226.398	—
Korespondenci Loro:		
krajowi	24.759.408	47
zagraniczni	722.457	—
	25.481.865	47
Korespondenci Nostro:		
krajowi	151.244.534	20
zagraniczni	113.252	—
	151.357.786	20
Wierzytelności Banków rosyjskich	1.267.400	—
Oddziały n/Banku	13.644.020	94
Przekazy i akredytywy niewypłacone	14.679.898	—
Dywidenda niepodniesiona	651.109	—
Kasa Oszczędnościowa Pracowników Banku	131.061	—
Sumy przechodnie	19.455.726	52
Procenty i prowizje pobrane	87.992.391	94
Należności Skarbowe	96.232	—
	788.485.868	32
Komitenci	119.500.044	—
Deponenci	486.156.480	—
Depozyty własne	41.490.342	—
Gwarancje wydane	204.675.000	—
	851.821.866	—

Panie...

Panowie...

Panienki...

KINO-TEATR
POŁONJA
Mickiewicza 22.

DZIŚ!
2-ga i
ostatnia
serja

najpotężniejszego arcydzieła
1001 noc Opowieści arabskie Szeherezady

Pełna uroku i wdzięku najwybitna, gwiazda filmowa **N. Kowańko** i niezrównany **N. Rymki** we wspan. obrazie tym święcą wielki tryumf klasycznej gry film. Bajecznie technika kina. Stylowa wystawa! Serja II prze-wyższą swym przepięknie i bogatą treścią I-a i stanowi odr. całość.

KINO-TEATR
„HELIOS“
róg Wileńskiej i Mickiewicza.

DZIŚ!
Premjera!

Trzęsawisko!

Rapsod filmowy w 6 aktach. Jedna z tajemnic dworu austriackiego!
Z udziałem **Marji Palma**.
Początek seansów o godz. 5^{1/2}, 7^{1/2} i 9^{1/2} wieczorem.

KINO-TEATR „Sztremer“
ul. Wielka 74.

DZIŚ!
4-a serja
dramatu
ameryk.

Człowiek bez trwogi p. t. **Fatalny wystrzał**

dram. w 7 części, który spowodował w Warszawie wielkie zainteresowanie i był demonstrowany „Apollo” 15 dni. **Uwaga!** Treść pierwszych trzech serji na ekranie. Początek o godz. 1.

Pierwszorządny kino-teatr
„PICCADILLY“
ul. Wielka 72.

DZIŚ!
Premjera!

Rosyjskiej Złotej Serji.
Mozżuchin, Łysienko i Panow

A szczęście było tak blisko. „Sztuczna piękność”
Nad program pikantna farsa w 1 akcie.
Początek o godz. 4.

Kino-teatr „LUX“
ul. Ad. Mickiewicza 11.

DZIŚ!
demonstruje się wiza
literacko-histeryczna p. t.

„ROK 1863“ na tle powieści słynnego powieściopisarsza Stefana Żeromskiego „Wierna Rzeka” w 7 wielkich częściach. Początek seansów o godzinie 1-oj pop.

W. Borkowski Poleca Mickiewicza 5. Wilno. Ś-to Jafiska 19.
na nowy rok szkolny w wielkim wyborze i dowolnej ilości: **dzienniki, brujony, zeszyty, ołówki, obsadki, gumy, atrament, feczki, paski i tornistry, oraz wszelkie artykuły szkolne i biurowe.**
Cena konkurencyjna. Do handlu rabat.

KAMIENIE ŻÓŁCIOWE

zmniejsza i usuwa bez bólu **Cholekistaza** L. Niemojowskiego.

ATAKI W ZUPEŁNOŚCI USTAJĄ
Objawy (początkowe). Ból w bokach i dołka podsercowym (gdzie schodzą się żebra). Pobożewania w wątrobie. Skłonność do obstrukcji. Uryna ciemna i mętna lub też bezbarwna, jak woda. Język obłożony. Gorycz i kwas w ustach. Odbijanie gazami. Wzdęcia i burczenia w kiszce. Bóle i zawroty głowy. Silne zdemenerowanie. **Objawy** (podczas ataków). W dołku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylniej—w pasie, kszty i sięga aż pod łopatkę. Wzdęcia brzucha, rozsądzenie żebra i parcie na kieszkę stalową. Brak tchu oraz ból w plecach i klatce piersiowej (na przestrzał). Niekiedy wymioty żółcią, śrętsze, zimne poty, kołtaczka.

Blizszych informacji udziela: Aptekarz-fizjolog H. Niemojowski, Warszawa: **Skład główny I. B. Segal, Wilno.** [Nowy-Świat 5.

Kawaler poszukuje pokoj u umobl. w centrum miasta. Oferty do adm. pod „N 13”.

Do wynajęcia ogród owocowy. Zwierzynie ul. Krótka 5. 3—g

Zgub. legitymację wyd. przez St. Sionimskiego L. 5576, na imię Abrahama Ajnsztajna i wydając z ksiąg ludności gm. Dereczynskiej unieważnia się.

MATEMATYK gimnazjum państwów przyjmie lekcje w godz. przedpołudniow. Oferty składać do admin. pod „K. L.”

Zarząd Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości m. Wilna
(Portowa 5, m. 5).

Przyjmuje zapisy nowych członków i udziela informacji stowarzyszeniom we wszystkich sprawach, dotyczących domu, oraz daje wyjaśnienia w sprawie podatku od wzbogacenia się przez kupno nieruchomości lub spłatę długu hipotecznego. W sprawach sądowych porad udziela Radca Prawny Stowarzyszenia. Godziny przyjęć 6—8 wiecz.

KONKURS.

Na budowę 12 tu stajen w Nowo-Wilejce o filarach murewanych wypełnianych brusami, ogłasza Rejon Inż. Sap. Wilno przetarg na dzień 11 września b. r.
Ofertom winni do dnia 11-go września b. r. do g. 12-oj złożyć ustawowo ostemplowane oferty, oraz na rachunek Rejonowego Kierownictwa Inż. Sap. Wilno, w P.K.K.P. Oddział Wileński, wadium w wysokości 5% od ogólnej sumy.
Kosztorysy ślepe, plany, obowiązujące warunki prowadzenia robót otrzymane można w Rejonowym Kierownictwie w godzinach urzędowych.
Kierownik Rejonu Inż. Sap. Wilno.
L. dr. 6188 Inż.

Kobieta-Lekarz
Dr. Szwarz-Zeldowicz
Przyjęcia: 12^{1/2}—2 1 3—5.
Choroby: kobiece, weneryczne, moczościowe. **Ul. Mickiewicza** (b. Ś-to Jafiska) **Nr. 24.**

Dr. D. KENIGSBURG
Choroby weneryczne, syfilis i skórne. **Ul. Mickiewicza** (Ś-to Jafiska) **Nr. 4.**
godz. 9—2 1 4—7 p. p.

Dr. med. Kazimierz Łukiewicz
ordynator szpitala Sawicki.
Choroby skórne i weneryczne. Przyjm. od g. 8—9 r. 1 od 3—6 popoł. ul. Szlacheckich 1 (b. saul. Ś-to Jafiska).

Lekarz-Dentysta
R. Gordonowa
wznosiła przyjęcie chorych ul. Wielka 22

Dr. Legiejko
(choroby wewnętrzne)
powrócił i wznowił przyjęcie od godz. 5—7 wiecz. ul. Mickiewicza 21—1.

Dr. A. LIBO
Choroby uszu, gardła i nosa. Przyjmuje od 11—1 1 3—5. Zawala 22.

Dr. Leon Ginsberg
Choroby weneryczne, syfilis i skórne. **Ul. Trocka** 3, róg Wileńskiej. Telefon 852.
Przyjmuje od g. 9—1 1 4—7.

ZĘBY sztuczne, stare, nawet kupuje. **Plac** od 500 do 700 m. 2b.
Leon POZTER
Tatarska 20—17.